

12.10.2015 Helsinki

kirjaamo@stm.fi tarja.marjamaki@stm.fi

SUOMEN FARMASIALIITON LAUSUNTO LUONNOKSESTA LAEIKSI SAIRAUSSVAKUUTUSLAIN MUUTTAMISESTA JA VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA, SAIRAUSSVAKUUTUSLAIN MUUTTAMISESTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA SEKÄ APTEEKKIMAKSUSTA ANNETUN LAIN 2 §:N VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA STM039:00/2015

Henkilöstövaikutukset on huomioitava

Suomen Farmasialiitto pitää esitettyjä muutoksia huolestuttavina, mikäli ne tuovat mukanaan negatiivisia henkilöstövaikutuksia farmasian alalla. Vakuutetulle lisättävä alkuomavastuu, erityiskorvaukseen liittyvän omavastuun korottaminen ja lisäkorvaukseen liittyvän lääkekohtaisen omavastuun korottaminen heijastuvat apteekkien taloudelliseen tilanteeseen, jos vakuutettu jättää hankkimatta lääkkeensä korottuneiden omavastuiden seurauksena. Lisäksi hoidon osittainenkin laiminlyönti heikentää hoidon tehoa, altistaa toimintakyvyn heikkenemiselle ja lisäsairauksien syntymiselle lisäten terveydenhuollon kustannuksia. Yhdessä apteekkimaksun korottamisen kanssa edellä esitetyt omavastuiden muutokset saattavat vaikuttaa apteekin taloudelliseen tilanteeseen ja saattavat johtaa taloudellisiin vaikeuksiin pitää apteekin palveluksessa osaava ja korkeasti koulutettu riittävän monilukuinen henkilöstö, joka hoitaa lääkeneuvontaa ja muita apteekin ydintehtäviä.

Apteekkimaksun määräaikainen korottaminen vuodelle 2016

Apteekkimaksun perusteena olisi apteekin liikevaihto vuonna 2015. Ehdotettu muutos ollaan toteuttamassa nopealla aikataululla, eikä apteekeissa yleisesti ottaen ole valmistauduttu apteekkimaksun korottamiseen. Nopea aikataulu voi johtaa lomautuksiin ja irtisanomisiin niissä apteekeissa, joihin apteekkimaksun korotus vaikuttaa eniten. Lainsäätäjän onkin syytä huomioida apteekkimaksun korotuksen negatiivinen vaikutus apteekkien henkilöstön työllisyyteen.

Apteekkimaksu on tarkoitus korvata apteekiverolla vuonna 2017. Tämä muutos tulee aiheuttamaan sen, ettei vuoden 2016 jälkeen lääkealan säästöjä voida enää hakea apteekkimaksuun puuttamalla. Vain vuonna 2016 on enää mahdollista muuttaa apteekkimaksua, joten nyt lausunnon kohteena oleva lakiluonnos kohdistuu erittäin lyhyeen ajanjaksoon. Jos ja kun säästötarpeita on myös vuoden 2016 jälkeen, joudutaan ratkaisumallit apteekkien osalta miettimään kokonaan

uudelleen. Lainsäätäjän resurssienkäytön näkökulmasta olisi tarkoituksenmukaista säätää jo nyt sellainen ratkaisumalli, joka olisi hyödynnettävissä vuosiksi eteenpäin. Tämä lisäisi myös apteekkien toiminnan taloudellista varmuutta, kun verot ja maksut olisivat jotakuinkin ennakoitavissa edes muutamaksi vuodeksi eteenpäin.

Suurimmalla osalla apteekeista menee taloudellisesti hyvin. Apteekkien erot liiketoiminnan kannattavuudessa ovat kuitenkin suuria. Lainsäätäjän tulee varmistaa, että apteekkimaksun korottaminen ei rasita kohtuuttoman suuresti apteekkeja ja reseptimääriltään, sijainniltaan sekä kooltaan erilaisten apteekkien toimintaedellytykset tulee turvata.

Vakuutetun omavastuun on säilytettävä kohtuullisena

Vakuutetun näkökulmasta esitetyt omavastuiden korottamiset ovat huolestuttavia. Omavastuiden korottaminen heikentää pienituloisten ja runsaasti lääkkeitä käyttävien vakuutettujen mahdollisuuksia hankkia käyttöönsä tarvitsemansa lääkkeet. Yksityishenkilöiden lääkekorvausten omavastuuosuuden nostaminen on kyseenalaista siksi, että lakiluonnoksen perusteluissakin todetaan, että omavastuuosuudet ovat Suomessa jo nykyäänkin kansainvälisessä vertailussa keskimääräistä korkeampia.

Harkinnanvaraisen kuntoutuksen tukeminen tärkeää

Työkäisille tarkoitetun työkykyä ylläpitävän ja parantavan, työssä jatkamista mahdollistavan harkinnanvaraisen kuntoutuksen karsiminen (Aslak ja Tyk) ei ole toivottavaa, sillä se saattaa näkyä ennenaikaisena työurien päättymisenä, vaikka tavoitteena tulisi olla pikemminkin työurien pidentäminen. Farmasialiitto pitää kuitenkin hyvänä, että jo aloitetut kuntoutukset toteutetaan suunnitellun mukaisena loppuun saakka ja kuntoutusmenoja maksettaisiin työtulovakuutuksen kuluina.

Farmasialiitto kannattaa kustannusperusteiseen korvausjärjestelmään siirtymistä sekä palautusmenettelyä

Farmasialiitto esittää, että nykyisen lääkekorvausjärjestelmän perusrakenne tulee uudistaa kustannusperusteiseksi. Tällöin korvausjärjestelmän ensisijainen tehtävä korvata kansalaisten tarpeellisen ja tarkoituksenmukaisen lääkehoidon kustannukset toteutuisi tasa-arvoisemmin sairauksia arvottamatta. Farmasialiitto katsoo, että nykyinen sairauksiin perustuva korvausjärjestelmä on jäänyt jälkeen ajasta sairauskirjon ja lääkehoitojen kehittyessä. Myös järjestelmän hallinnollinen raskaus ja monimutkaisuus ovat vaikeasti ymmärrettäviä, sillä sairauksia ja niiden lääkehoitoja arvotetaan eri tavalla.

FARMASIALIITTO

Farmasialiitto pitää suomalaisen lääketeollisuuden tutkimuksen tukemista tärkeänä. Tästä syystä nyt ehdotettua ns. palautusmenettelyä on pidettävä parempana vaihtoehtona kuin suoraa puuttumista lääkkeiden hintoihin.

Helsingissä 12.10.2015

Kirsi Kvarnström
puheenjohtaja
Suomen Farmasialiitto ry

Hanna Lehtimäki
työmarkkinalakimies
Suomen Farmasialiitto ry